

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Fegyedre 2 korona 50 fillér. felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Az elhagyatott gyermekek.

Még ebben az évben az ország különböző városaiban húsz állami gyermekmenhelyet állítanak föl a talált és hatóságilag elhagyatottak nyilvánított gyermekek számára. Dicsérnünk kell azt a nemes versenyt, melyet az egyes városok, még nagy pénzáldozatok meghozatalával is kifejtettek, hogy csak egy ilyen állami gyermekmenhely birtokába jussanak.

Ánde a belügyi kormány inkább arra néz ezen gyermekmenhelyek székhelyeinek kijelölésénél, hogy az illető városok és vidékek mennyiben alkalmasak az állami gondozás alá vett gyermekek testi és lelki fejlődésének előmozdítására, mivel ebben a részben a kormány szeretné megosztani feladatát a társadalommal. A magyar társadalomra hárul a kötelesség, hogy az államot serényen támogassa a gyermekmenhelyek fölállítására által kitűzött célok elérésében.

Eddig a talált és elhagyatott gyermekek ellátásáról jóformán társadalmi úton gondoskodtak. A fővárosban a Fehérkereszt-egylet fejtett ki nagyobb tevékenységet. Vidéken, a községi hatóságok segítségével mellett itt-ott egyesek is vállalkoztak az elhagyatott gyermekek gondozására. A

belügyi kormány eddig is szintén kiváló súlyt helyezett a lelcen-ügyre. Erről tanuskodnak azok a nagyösszegű dotációk, amelyekkel a belügyi kormány az egyes gyermekvédőegyleteket támogatta.

Az utóbbi időben pedig a belügyminisztérium milliókat s évenként oly nagy összegeket fordított a talált és elhagyatott gyermekek ellátására, hogy már többé ilyen nagy összegek kezelését nem bízhatta a kormány a törvényhozásnak felelőtlen közegekre, egyletekre. Ennélfogva már az ország vagyonáról való rendelkezés alkotmányjogi alapfogalmainak megfelelőleg is, alkotmányos úton felelősségre vonható kormányközegekre kellett bízni ezen nagy összegeket, valamint az azok árán fenntartott intézeteket. Ezzel indokolták az állami jellegű gyermekmenhelyek fölállítását közigazgatási és államjogi szempontokból.

Ezen államosítás kéréséig a kormány helyes büdés-érzékére vall, valamint a közigazgatási ügyvitel cél-szerűsége szempontjából szintén kívánatos, hogy a belügyi kormány, mely általában a közrendőri hatóságot gyakorolja, maga közvetlenül rendelkezék olyan intézetekkel, melyek az elhagyatott és talált gyermekek erkölcsi és testi elzüllésének gátat vetni hivatva vannak. De nem éppen ezen

pusztán rendőri szempontok léptek előtérbe ezen állami intézetek fölállításánál.

Sokkal magasabb szempontokból szokták Széll Kálmán belügyminiszterisége alatt az egyes reformterveket megalkotni és azok életrevalóságát mérlegelni; sokkal ideálisabb, magasabb és megvalósítása lebegett az állami gyermekmenhelyek tervezőinek szeméi előtt.

Szomorú tapasztalat, hogy nálunk igen nagy a gyermekhalandóság. Ugy, hogy ebben a tekintetben Európa legutolsó országai közé sorakozunk. Ezt a sötét foltot minden áron le kell törölni Magyarországról ábrázatól. Ennek a nagyarányú gyermekhalandóságnak oka pedig részben a köznép megfoghatatlan közönyösségében keresendő, mely előbb gondoskodik a lábasjóságáról, csak aztán következik a saját vére, édes gyermeke. A köznép valóban csekélybe veszi a gyermekét. Bűnös közönyösséggel nézi, ha beteg a gyermeke. Nem bánja, ha az meg is hal. Nem kell vele többet vesződnie. De annak a gyermeknek is jobb, mert nem kell végigszenvednie ezt a nyomorúságos életet. Így gondolkodik némely helyeken a nép, veszedelmes életfilozófiája alapján. Ezen a rettenetes helyzeten még a közegészségügyi

TÁRCA.

Dimitrovics kapitány.

Skerlitz hadnagy az ügyvédek biljárd referált a kapitánynak.

— Pompisan mu'attunk, kapitány úr! Én magam tiz üveg pezsgőt pusztítottam el, pedig tudod, hogy jámbor fiú vagyok. Igazi francia pezsgő volt, meggyőződtem a nacionaléjáról.

Dimitrovics kapitány türelmetlenül hallgatta a hadnagy szaporra beszédét. A nagy vörös arc valamire várt és bosszúsán kérdezte:

— Hat mis nem történt?

— Na igen! Képére misztam az egyik paraszt-nyúzóknak. Komizott velem, hit kioktattam a dienstreglement-ra!

— Sacrament! Mír megint valami bolondot csináltál?

A hadnagy kacagott. Gyermekesen, boldogan, mint valami vásott fiú, aki sikerült csinyt követett el.

— Ugyan hadd el, kapitány úr. Muszáj volt. Fejbe kellett vernem valakit, különben szétpukkadtam volna, mint egy srappel! Az a sok parasztnyúzó megvadított. A tömérdek

prókátor eszembe juttatta minden születésem előtti és utáni adósságomat. A néhai való, copfot viselő, térdharisnyós, derék Skerlitzek minden bagatellügye rémas bosztont járt a fejemben Nem volt levegőm. Hit megtisztítottam.

A kis szőke hadnagy úgy kacagott, hogy majd szétvetette a vaffenroklját. Felült a szizadiroda asztalára és onnan deklamált.

— No tudod, micsoda levegőtisztulás volt ott! Mikor az első pezsgős üveg repült, magam maradtam a csatatéren. Akkor aztán megittam a fent nevezett tiz üveget.

A kapitány dühöngött.

— Ekkora botrány! Külömben az ügyedet elvállalom, bajtárs.

— Köszönöm! — riadt fel a hadnagy ijedten, lehetetlen...

— Mi? Mi az?

— Nem lehet.

A hatalmas rác vörös arca biborpirosra vált. Felfújta a mellét és úgy bömbölt:

— Hát ez már megint micsoda számarság? Hát nem megmondtam neked te gyerek, hogy mindig rám bíz az ügyeidet? Én vagyok az öregapád, érted! Csak nem enged-

hetem, hogy holmi ostoba segédkezés miatt agyonvágjanak! Mit csinálna akkor a te imádságos, törékeny mitkid a barozessz, mi? Kisirni a két gyönyörűséges búzavirágzsin szemét, te bikfike.

Dimitrovics kapitány nagyon haragudott. A legénység, még a katolikus is, viszszejára vetette ilyenkor a keresztet, mikor a fenevad haragudott.

A hadnagy szepgett, akár a gyermek.

— De édes kapitány úr, igazán nem tehetek róla! A mulatságon ott voltak Jstel és Ráduly főhadnagyk s ók rögtön ajánlkoztak.

Hazudott a kis hadnagy, de muszáj volt neki.

A kapitány lecsilapodott.

— Jól van, — mondta éppesen. — Más mondani valód nincs?

— Oh, igen; — kapott hirtelen szóba a hadnagy és újra zavarba jött, — üdvözlöt a szép Lóri!

— No?

— Nagyon unatkozott szegény! A sok prókátor között kerülgette a sirban nyugvó férje emléke. Lítod kapitány úr, igazán nem értem, hogyan lehetett az ilyen szép, élet-

törvény különben bölcs rendelkezéseivel sem voltak képesek segíteni, melyek a 7 éven aluli gyermekek orvosi ápolását szigorúan meghagyják és megbüntetik a szülőt, aki beteg gyermekéhez orvost nem hív és a gyermek ebben a betegségben meghal. Amde éppen a mi közegészségügyi törvényünk az, amelyet legkevésbé sikerült megfelelőleg végrehajtani.

Ezek a gondozatlan gyermekek kapják meg leghamarabb a járványos betegségeket. Az epidémia aztán elterjed az egész faluban, pusztít a gyermekek között és az a fekete kaszás éppen nem válogatja meg a gondosabb szülők gyermekét sem, kire a járvány elragad.

Fájdalmas látvány, ha elhaladunk a falusi temetők mellett és ott, különösen télvíz idején, látjuk a sok apró új keresztet, a frissen hantolt maroknyi sírokat, melyek egyre szaporodnak. Ezen járványfészkek pedig többnyire ott vannak, ahol legkevésbé gondozzák a gyermekeket. A legfőbb országos érdek tehát megakadályozni ezen járványfészkek keletkezését és ekként a gyermekhalandóságot.

Az új törvény módot nyújt arra, hogy azok a gyermekek, akik akár szülők erkölcstelensége, vagy leggyörehetetlen nagy nyomora, avagy javíthatatlan tudatlansága folytán erkölcsi és testi elzüllésnek vannak kitéve, ilyen állami gyermekmenhelyekre kerüljenek. Az árvaszék fogja ezt az elhagyatottságot megállapítani. A társadalom egyik földadata lesz, hogy az ilyen egyes eseteket a hatóság tudomására hozza és a hatóság beavatkozását kérje, valamint ezt minden tekintetben támogassa.

Az állami gyermekmenhelyek épületében rendszerint azok a gyermekek nyernek elhelyezést, akik betegesek. Az egészséges és fejlettebb elhagyatott és talált gyermekeket azonban az intézet, az állami föltgyeleti jog szí-

gorú biztosítása és állami segélyezés mellett, az egyesekhez kiadja ápolás végett. Itt megint a társadalomra hárul a földadat, hogy kutassa ki és jól válogassa meg azokat a családokat, ahol szeretik a gyermeket, szívesen befogadják és jó szívvél ápolják. Az állami gondoskodás különben annyira megy, hogy a Balaton mellett és a tenger mellett szanatóriumokat is rendeztek be a beteg gyermekek számára.

Mindenzen rövid intézkedés folytán remélhetőleg rövid idő alatt eltűnnek a látóhatárról azok a szánandó apró teremtesek, akik éhezve, rongyosan, piszkosan, elgémberedve kóborolnak az utcán, ragályt és fertőzést terjesztve mindenfelé és akik csak koldulni vagy lopni tanulnak. Az állami gyermekmenhelyekről pedig jól kinevelt, rendezettséghez, munkához szoktatott, életerős, egészséges serdülő ifjakat nyer az állam és társadalom.

Rendkívüli meggyűlés.

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága aug. 31-én rendkívüli közgyűlést tartott Csató Zsigmond dr. főispán elnöklésével, aki a közgyűlést megnyitván, előterjesztte, hogy annak ilyen rendkívüli összehívása azért vált szükségessé, merthogy a vásárhely-makó-azt-miklósi vasútvonal építését megkezdték, így a vármegye által e vasúttépítés céljaira megszavazott 200000 koronás hozzájárulást most már be kell fizetni az érdekeltségi pénztárba, e eülből pedig szükséges, az ezen összegnek kölcsönként való felvétele érdekében a kötelezényt elfogadni.

Ezután Mátfy Kálmán főjegyző mutatja be a vasúttépítési 200000 koronás és a várm. műutak fejlesztésére még szükséges 400000 koronás kölcsön tárgyában a Pesti Hazai Takarékpénztár által kiállított kötelezvényt, melyet a törvényhatósági bizottság, névszerinti szavazással egyhangulag elfogad és jóváhagy, felhatalmazván egyuttal az alispánt, hogy az így felveendő 600000 koronás kölcsönből a vásárhely-makó-azt-miklósi

jegyben járt egy felső-sziléziai lengyel főurnak, Boritovszky János bárónak leányával, a búzavirágzin szemű Dalmával. A keserű lengyel köztudomás szerint szigorú elveket vallott és bizonyos volt, hogy ki fogja adni az útját a leánya völegényének, ha értesül a párbaj botrányos előzményeiről. Mert Skerlitz hadnagy Dimitrovics kapitány barátjánéért, a szépséges szép Lóriért rögtönözte a botrányt.

Az ügyvédbálon ugyanis a szép Lórit, akinek viszonyát a nagy vörös ráccal ismerték, feltűnően elhanyagolták a gavallérok. Szinte büntették a figyelmetlenségükkel, ami már magában is fölforgalta a jóléki Skerlitz hadnagy vért, aki boldonuláig szerette kapitányát, a vörös rácot. A nővel szemben tanúsított udvariatlanság különben is minden esetben dühre ingerelte volna.

Igy aztán mikor hajnaltájon a bálterem egyik szomszédos különszobájából kihallotta a vén prókator sértő megjegyzését, amely a szép Lóriról vonatkozott, a hadnagy megfellebbezett magáról. A vén prókator ezt mondta:

— Még sem vezették ki innen a markotányosnét. Mégis szemtelenség! Az én időmben az ilyen személyt kitancoltatták volna a szalából.

vasúti érdekeltség pénztárába 200000 koronát fizessen be.

Következett ezután Füst Molnár Lajos és társai, továbbá Nagy József főlebbezése a Szentes városnál f. évi május hó 15-én megtartott általános tisztújítás ellen.

Az állandó választmány határozati javaslat az volt, hogy a főlebbezések elutasításával, a tisztújítás jóváhagyassék.

Hegyi Antal, mielőtt nyilatkozna, a főlebbezések tartalmát óhajtja megismerni s miután a főlebbezések felolvasták, kijelenti, hogy ő az állandó választmány határozati javaslatát nem fogadja el; — nem fogadja el pedig azon okoknál fogva, amiket erre nézve úgy ő, mint a nagyközönség olyan bőségesen olvashatott már el, többszöri feltalálásban is, a két helyi ellenzéki újságból, hogy itt ez okokat újból részletezni, igazán fölösleges munka volna.

Cicatricis Lajos dr. alispán eljárásának szigorúan törvényes voltát bizonyította be az ellenzéki érvekkel szemben s miután Hegyi Antal ennek dacára is megmutatd a maga abszurd okoskodása mellett, Fekete Márton szólat még fel, hogy a határozati javaslat elfogadását indítványozza, ne csak az abban kifejtett és az alispán által részletesen felsorolt indokokból, hanem azért is, mert a kijelölt választmány két tagjának az alakuló közgyűlésen történt megvalósztatása ellen senki részéről föllebbezés nem adott be, ez a választmány tehát, mint jogerősen megvalósított, törvényesen is működött.

Az ezután elrendelt szavazásnál a közgyűlés, az összes szavazatokkal Hegyi Antal szavazata ellen elfogadta a határozati javaslatot.

Tasnády Antal dr.-nak a f. évi június 23-iki részleges tisztújítás ellen benyújtott föllebbezését aztan, minden vita nélkül egyhangulag elutasították.

Mindszent község képviselőtestülete megtagadta a községen átvezető törvényhatóság közút átkelési szakasza egy részének műűta történt kiépítése költségének 50 százaléka kifizetését az okon. mert — elvallatta ugyan e hanyad fizetését — de csak akkor, ha az átkelési szakasz másik vonalrészre is

Erre a megjegyzésre argumentált Skerlitz hadnagy pezsgős üvegekkel.

A kis hadnagy párbaj után erősen szorongott. Szerette volna, ha sem a vörös rác, sem a felső-sziléziai lengyel varúr nem tudnak meg semmit a párbaj okáról. A kapitány előtt gyöngédségből akarta eltitkolni, a keserű lengyel elől pedig saját jól felfogott érdeke miatt. A szigorú lengyel bizonyára visszaküldené a leánya jeggyűrtjét.

* * *

A párbaj igazi oka harmadnapra mégis eljutott a vörös rác fülcijébe. A fenevad dühöngött:

— Te, gyermek, — rohant rá a hadnagyra és szeretettel megölelte, — mért nem szóltal nekem erről az ostobaságról. Lekaszaboltam volna az egész ügyvédbagaszt!

— De kapitány! Ez az én ügyem volt.

— A fenét! Most már mit csinálsz? Mi? A jövődöbéli apósod kitagad! Hiszen Lórit erősen kompromitalta hozzáam való vonzódása.

— Nekem kötelelenségem volt a sértést megtorolni.

A vörös rác elérékenyült.

— De édes fiam, te csak nem lehetsz

vidám asszony egy paraszt-nyúzóznak a felesége? Igazi kincstári dáma!

A rác mosolygott.

— Remélem, udvaroltál neki.

A hadnagy elvörösödött.

— Hová gondolsz? Különbben nem tagadom, rád való tekintetből. De csak azért! Hogy meg ne közelíthessék azok a pörvesztők.

Dimitrovics kapitány felkacagott. Boldogan, vidáman veregette meg a hadnagy vállát és jólékién mondta:

— Derék fiú vagy! Szervusz!

* * *

Skerlitz hadnagy a katonai lövöldében lelőtte ellenfelét, a vén prókator. Jökedvében volt a kis hadnagy és csak jobb karját zúzta szét golyóval a parasztnyúzóznak.

A kis bánáti városban élénken tárgyalta a szomorú esetet. Még polgári körökben is a kis hadnagy mellett nyilatkozott meg a rokonszenv, aki ebben az egész ügyben a leggavallérosabb magatartást tanúsította.

Részben sajnálták is a hadnagyot, mert nyilvánvalónak látszott, hogy a párbajügy, melyet nyilvános botrány előzött meg, a hadnagyra szomorú befekését fog nyerni.

Willibald von Skerlitz hadnagy ugyanis

kiéplűt műüttá és ha a község a következő úton vámszedési jogot nyer, — mely feltételek azonban nem teljesültek.

Wimmer Károly szólal fel e kérdésnél, kijelentvén, hogy a község nem tagadja meg a fizető készséget, csak haladékat kér, hogy a másik útszére eső 50 százalékkal együtt fizethesse majd a hozzájárulást.

Cicatricis alispán kimutatja, hogy a község nem kér, hanem egyenesen megtagadja, hajánál fogva előrántott: képzeleti okokból a fizetést, ami pedig — a megyéék a községgel szemben kimutatott atyai jóindulatára való tekintettel, nem méltányos cselekedet. A közgyűlés a községet a hozzájárulási költségnek 30 nap alatt leendő lefizetésére kötelezi.

Tudomásul vették végül, hogy a belügyminiszter a vármegyei ügyrendet és tanácskozási szabályzatot jóváhagyta, mely sokszorosítva, a megyebizottsági tagok közt kiosztandó lesz s miután a köztisztasági szabályrendelet tárgyalását a napirendről levették, a közgyűlés bezárult.

Rabkezek munkája.

Évek óta általános a panasz, hogy a kisiparost elnyomja a rabber. A kisiparosok elkövettek az elnyomás ellen mindent. Gyűlések, panaszokkal, jogos sérelmeikkel fordultak a t. Házhoz, — minden panasz kiáltó szó maradt.

A cipésziparosok legutóbb Szegeden tanácskoztak, országos szövetséget alkottak s több szakipart, — köztük a fegyencipart — felölöl memorandumot terjesztettek a kereskedelmi kormányhoz. A válasz a memorandumra megérkezett. Láng Lajos kereskedelmi miniszter első szava a cipésziparosoknak szolt.

Azt írja a miniszter, hogy a fegyencipar kérdésének tárgyalását fontosnak és a kisipar érdekében levőnek tartja, amennyiben a kérdésnek olyan megoldása kívánatos, mely a kisipar: érdekeinek lehető védelme mellett se hagyja figyelmen kívül a modern büntetőjog amaz elvét, hogy a hosszabb szabadságvesz-

áldozata a nemes szivednek? Ezt nem engedhetem. Az a boldog lengyel pedig nem ismer pardont.

— Jöjjen, aminek jönnie kell!

Dimitrovics kapitánynak kidagadtak az erek a homlokán. Erősen gondolkodott s a gondolkodás miatti gyötrelm kiült az arcára.

— Átkozottul boldog helyzet ez, fiam! — nyögte ki aztán elkényszeredve. Ilyen nagy adósod én nem lehetek. Itt a boldogságodról van szó!

A kis hadnagy szemé elborult. Titokban sóhajtott egyet s aztán erőltetett vidámsággal mondta:

— Katonadolog!

A kapitány felfohászkodot.

— No hát, segítünk rajta, fiam!

Másnap Dimitrovics kapitány levelet menesztett Felső-Sziléziába, Boritovszky János báróhoz. Maga írta meg a botrányt és a párbaj lefolyását s végül áradozó szavakkal festette le a kis hadnagy viselkedését. Levelét így végezte:

— Bármit is irjanak mások méltóságodnak, sziveskedjék tudomásul venni, hogy a szép Lóri menyasszonyom, akit az özszele feleségül veszek. Szerlitz hadnagy tehát a menyasszonyomat védte meg, ami minden úri embernek, kivált ha bajtársunk kötelessége.

És Dimitrovics kapitány csakhogy megemelte a kis hadnagy boldogságát, feleségül vette az özvegyet.

tésre ítélték, büntetésük kiállításának idejében hasznos munkával foglalkoztassanak és ezáltal megjavítsanak. A tárgyalások ebben az irányban folyamatban vannak és reméli, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértőleg sikerül előbb-utóbb ezt a régen húzódo kérdészt is megoldásra juttatni és ezzel az ország kisiparosainak minden alkalommal hangoztatott panaszát tárgyalanná tenni.

Bizony régen húzódik már ez a kérdés s most, mikor a kisiparos a tönk szélén áll, nem előbb-utóbb kell segíteni, hanem rögtön.

Bent az országban a rabipar, kívülről a külföldi beáramlás fenyegeti végveszéllyel, pedig egyik is elég, hogy a mi fejletlen iparunk vándorbotot vegyen a kezébe.

Szociális kérdéseink ezek körül forognak. Adjunk munkát és megélhetést az iparosnak, — dolgozni fog s nem sztrájkolni.

Am lássuk csak a modern büntetőjog kívánalmait.

A modern kriminálisztika elismeri, hogy aki megsérti a jogrendet, annak lelke beteg, elvonandó tehát a társadalmi életből és megjavítandó.

A javítás főeszköze; a munka . . . Foglalkoztatni. kitanítani a munká valamelyik iparágban, hogy a munka által meg is javuljon és avval — mikor ismét belép a társadalmi életbe — magát fentarhassa.

Tehát a cél, a javítás és ezáltal egy iparágban való teljes kiképzés. A büntetőtörvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás szerint a börtönök, fegyházak igazgatóságai teljes érvényű iparigazolványok kiállítására jogosultak. Szóval, úgy elolvassa, papiroson, igen ideális a mi büntető törvénykönyvünk. Sajnos, csak papiroson, a gyakorlat mást mutat, mert éppen ellenkező.

Ime! A fegyházakba, börtönökbe beutalt rabok fegyencek munkaerejét az igazságügyi kormány nyilvános árverésen bérebe adja vállalkozóknak. A vállalkozó tisztelt polgártársak úgy licitálnak, mint a börtön, 20—30—40 kr. és följebb menő ajánlatokkal egyegy rab munkaerejéért s aztan csinálnak egy köstöt úgy, mint nyers bőre, óskavasra.

Létrejön a szerződés, mely szerint az igazságügyi kormány köteles X polgártársnak állami területen, állampénzzel épített, a kérdéses ipari termék előállítására teljesen megfelelő helyiségeit és bizonyos számú fegyencet teljes fölügyelet mellett rendelkezésére bocsátani. Köteles az állam vezető közegei által gondoskodni, hogy a bérbeadott rab reggel 6-tól 12-ig, délután 1-től este 8-ig szorgalmasan dolgozzon. Fűtésről, világításról gondoskodik az állam.

A vállalkozó úr pedig olcsó pénzen jut a termékhez és gazdagodik. Szóval az a papirosva vetett ideális cél nincs elérve, nincs megvalósítva. És még anyagilag sem jó, mert az államnak 52 fillérbe kerül naponta egy rab, a vállalkozó által fizetett 80 fillérből ezt levonja, a többit megosztja a rabbal.

Ezért az 52 filléret ad a rabnak a magasabb higiénia követelményei szerint épített és brendezett szobát, élelmet, húst, tejet, kenyeret, villamvilágítást, légfűtést. A vállalkozónak az állam ad az ipartermek előállítására, az ipari technika követelményei szerint épült helyiséget.

Ezzel szemben a kisiparos fizeti a műhely és saját lakása drága bérét, magas adót fizeti a legtanulatlanabb iparos segédnek, átlagosan véve az egyes iparágakat, naponta 2 kor. 40 fillérből 4 kor. 80 fillérg terjedő bért. S ugyanazt a terméket, amit ő előállít, előállítja a rabvállalkozó 50—80 százalékkal kevesebb áron. Amilyen a kínálat, olyan a kereslet. A közönség azt veszi, amelyik olcsóbb.

Miert nem juthat a kisiparos a katonai kincstár által hirdetett vállalatokhoz? Nincs tőkéje. A vállalkozónak, a tőkekirálynak van; az fölállalja s a munkafelosztás alapján földolgoztatja a rabbal.

Am rajta, hát mindezek után is beszéljünk még modern büntető jogról, hogy a rabot javítani kell, de az csak természetes, hogy abból meg ne a vállalkozó húzza a hasznót hanem a rab és általa a társadalom, hova az visszatér s munkája által annak a köznek ismét hasznos polgára lesz.

Persze, a modern büntetőelv nem en-

gedi, hogy a rab útát csináljon, kertet műveljen, földet túrjon, földműveléssel foglalkozzék.

Pedig hát ráérne az útkára is ha útakat csináltatnának velük, már azokkal ugyanis, akik kívül is azzal foglalkoztak; talán kevesebb visszaeső volna.

De ha már ez nem lehet és a rabot iparral foglalkoztatjuk, legalább vezessünk be olyan ipart, amely nem art a kisiparnak, azokat pedig, akik szakszerű iparosok voltak letartóztatásuk előtt, foglalkoztassuk saját munkakörükben de erejüket ne vállalkozó börzspekulánsoknak adjuk ki, hanem kisiparosoknak, akik, iparuk üzésére képesítést szereztek.

Ezt kívánják a kisiparosok és ezt még a modern büntetőjog is megengedi.

Ujdonságok

Szentes, 1902. augusztus 3.

— Személyi hir. Csató Zsigmond dr. főispán tegnap nyári üdülésre, néhány hétre elútozott. A főispán egyelőre Ermhályfalvára útozott egy ott lakó kedves iskolatársa látogatására és onnan a Tátrába megy. — Cicatricis Lajos dr. alispán tegnap kezdte meg szintén a szabadságidejét és Abbáziába útozott. Az alispán onnan a Lidót keresi fel, hogy üdüljön a fázasztó hivatalos napi-munka után.

— Egyházi közgyűlés. A helybeli evangélikus egyházközség ma délelőt 10 órákor rendkívüli egyházi közgyűlést tart, hogy a f. hó 13-án Szentesen megtartandó egyházmegyei közgyűlésre képviselőt megválassza.

— Vizsgálat a tápéi választás ügyében. Dorosmán kezdték meg a bírói vizsgálatot a tápéi képviselőválasztás ügyében és azóta ez a vizsgálat nap-napra folyik. Eddig Enyedi Lukács embereit hallgatták ki, tizennégyet, akiknek vallomását azonban, a vizsgálat érdekében, nem adja még nyilvánosságra Rigó Endre dr. törvényszéki bíró. Enyedi hievit fogják még kihallgatni egészen a f. hó 5-ig. Csak azután kerül majd a sor a volt ellenjelölt, Kelen Béla dr. hieivre.

— Híradás a Pallavicini-uradalomról. A fővárosi lapok a napokban egy — vármegyénk földműves népét örvendetesen érdeklő szenációs hír járta be. Arról szolt ez a híradás, hogy ógróf Pallavicini Sándor felajánlotta volna a mindszent-alyói hitbizományi birtokát, a magyar kormány, parcellázás céljaira cserében megfelelő értékű máramarosi és erdélyi kincstári erdőbirtokokért. Sőt azt is tudni vélték és erről egyik szegedi lapársunk is hirt adott, hogy az ógróf és a földmívelésügyi miniszter közt a birtokcserére vonatkozó tárgyalások azon akadtak volna meg, mert a kormány nem volt hajlandó az ógróf által igényelt értékű erdőbirtokot adni cserébe, a megyénkbeli hitbizományi birtokért, melyet 73000 katasztális holdnak mondanak. Amennyire örvendetes volt ez a hír abban a részében, hogy a birtokcseré fölött tárgyalások folynak, olyan hamar megjött annak — sajnos — a cáfolata is, még pedig hivatalos formában. Azt mondja ez a cáfolat, hogy a híradás nem felel meg a valóságnak. Mert az egész cseré és parcellázási akcióról a földmívelésügyi minisztériumnak sem az erdészeti, sem a parcellázási ügyosztályain mitsem tudnak. Konkrét ajánlat hiányában ezzel a cserégygyel hivatalosan nem is foglalkozhattak a földmívelésügyi minisztériumban. Különben is — jegyzi meg a hivatalos cáfolat — a kincs-

tárnak Máramarostól kezdve Orsováig, az erdélyi határszéleken egyáltalában nincsen is erdőbirtoka.

— **Balesetek cséplés közben.** A statisztika igazán szomorú adatokat tár fel arról, milyen nagy azoknak a baleseteknek száma, amelyek a cséplőgépek körül alkalmazott munkásokat érik. Az országos gazdasági munkás- és cselédségélpénztár életbe léptetése óta a cséplőgépek körül alkalmazott munkásokat biztosítani lehet baleset ellen, sőt az 1902 évi XIV. törvényeikk a biztosítást kötelezővé is teszi. A géptulajdonosok legnagyobb része eleget is tesz a törvény e rendelkezésének, azonban a pénztár igazgatósága több konkrét esetből kifolyólag azt tapasztalta, hogy sokan csak a megtörtént baleset után akarták biztosítani a munkásaikat. Ez nem csak a munkások érdekeit sérti, de ellenkezik a törvény intencióival is: a segélypénztár ilyen esetben semmiféle összeget nem utalványozhat ki. A pénztár igazgatósága ez úton szállítja most fel a cséplőgépek tulajdonosokat a biztosítandó munkások szabályszerű bejelentésére, amelynek feltételei minden községi előjárásnál és a városi hatóságnál megudhatók.

— **Allamosított népiskola.** A közoktatásügyi kormány az 1902/1903. tanévben újabbán 126 elemi népiskolát allamosít az országban. Ez allamosítandó elemi népiskolák közt van a megyénkbeli öttömös-pusztai népiskola is.

— **Hegy pátert ismét elítélték.** He gy i páter, a csongrádi galambszelid lekipásztora ismét megjelent a szegedi törvényszék előtt, ahol mint vadlóttnak, vadlórok és tanúnak kétségtelenül a leggyakoribb szereplése öneki van. Most becsületsértésért állott a törvény előtt. Bor b a s Mihály csongrádi főszolgabíró irnok ugyanis valami be nem hajtott jogilleték dolgában végrehajtást fogantatni megjelent a pbenában. He gy i páter a szokott szelid módja szerint imígyen fogadta a bírósági kiküldötöt:

— Egyen meg a fene téged, meg a kötelességedet. Banom is én, akarmit foglalnak fel, hiszen csak zaklatas a céljuk. Hanem hogy merészel valam szemtelenedni? Takarodjék ki, maga szemtelen disznó.

Ezen becsületsértés miatt a csongrádi járásbírósg 300 korona pénzbüntetésre ítélte a szelid leki páter, akinek fölébbezését most a törvényszék elutasította.

— **Építő iparosaink figyelmébe.** A gyulai kir. följárómérnöki hivatal az ugynevezett békényi hajóút esze- és duszaszt mellett, a Körös folyónál emelendő építkezésekre, nevezetesen egy szilipmestri lakás két szilipórház, három istálló és kamra, három sertésőll, két kecses és egy kettős arnyélszék, egy kút, 130 lövegméter léckerítés és 89 lövegméter drotthaló kerítés építésére zart ajánlati versenyfolyamatot hirdet, f. évi augusztus 11-én délelőtt fel 11 órakor lejáró határidővel, mikorra az ajánlatok a gyulai följárómérnöki hivatalnál nyújthatók be, hol azokat már ugyanaz nap délelőtt 11 órakor fel is bontják és el is bírálják. A munkálatokra vonatkozó tervek és iratok, a hivatalos órák alatt a nevezett följárómérnökségnél Gyulán megtekinthetők. A versenyfolyamatra vonatkozó hivatalos hirdetmény lapunk f. évi 58-ik számában megjelent ugyan; de azért nem tartottuk fölöslegesnek építő iparosaink figyelmét erre az állami munkára újól, e helyen is felhívni.

— **Árpádpénne Pusztaszeren.** Ünneplő tömegek vidám zaja veri fel ma Pusztaszer rónaságának csendjét. Haladatos unokák idézik fel Árpád leventéinek ezer év óta pihenő

szellemeit, kegyeletes utódok ünnek sátozt a honfoglaló dalilák táborozó helyén, hogy megemlékezzenek a nemzet első szentjeiről. Azokról, akik erősek voltak a harcban és bölcssek a békében, ezen a helyen az első sz e r e -ben adván alkotmányt a véren vett új hazának. A »Pusztaszeri Árpád egyesület« tartja ma Pusztaszeren az alakuló közgyűlést, ünnepelevén egyúttal a honalapítót is, akit még mindez ideig nem övez hozzá illő kegyelettel a nemzet. A szép, kegyeletes ünneplő műsorát a következőkben adjuk.

Kora reggel 5 órakor indulás Szegedről, az oda gyűlekezett és az előző estén ismerkedési estélyt tartott vidéki vendégekkel, a tüzöltő lakatánya elől kocsciklon Pusztaszerre, melynek határán az érkezőket lovas diszbandérium várja és kíséri az ünneplés helyére, az Árpád emlékhöz. Megérkezés után sátorverés, táborba szállás és reggeli. Délelőtt 9 órakor labori mise és egyházi szent beszéd, melyet V á r a d y Gyula dr. katolikus lelkész mond. Ezután a hét vezér fainak ünneplés felavatása, hazafias beszédekkel és szavalatokkal, minek megtörténtével a »Pusztaszeri Árpád egyesület« tartja alakuló közgyűlést. Délelőtt 3 órakor népünneplő. Azután takarodó és visszatérés Szegedre, ahol esti 9 órakor a Kass-vigadóban társas lakoma fejezi be a szép ünneplőt, amelyen bizonyára vármegyénkbeli is sokan vesznek részt a Pusztaszerhez közleles községekből.

— **Ezer földmunkást keresnek.** Az ország különböző vidékein folyó, részint vállalkozók kezén levő, részben a kormány által végeztetni célozt földmunkára, Szentesről 1000 kubitost keresnek sűrűsben. A sűrűs távirati megkeresések tegnapelőtt jöttek meg a hatósági munkásokvetítőhöz, Sz a n t h ó Lajos dr. közigazgatási jegyzőhöz. Minthogy az aratás munkája, részben a cséplés és nyomtatás is, itthon már be van fejezve és így munkásaink egy része már felszabadul, éppen kapóra jön ez a tömeges földmunka, melyekre akik vállalkozni akarnak sűrűsben jelentkezzenek ma vagy holnap a fentnevezett hatósági munkásokvetítőnél.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, mely József főherceg legmagasabb védnöksége és Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás előnktele alatt, az ország felvidékének tizenegy törvényhatóságában az állam feladatait végzi, augusztus 26. és 27. napjain tartja meg évi rendes közgyűlést Seimec-Bélabánya sz. kir. banyavárosban, melynek közönsége az egyesület, huszadik évi közgyűlése alkalmából, vendégszerető falai közé meghívta. A közgyűlés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1901/902 évi munkásságáról. 3. Az elnökség 1901/902. évi jelentése és az igazgató választmányi határozati javaslatai. 4. Az 1901. évi zarszámadas és a vonatkozó felmentvények megszavazása. 5. Az 1903 évi költségvetés megállapítása és a törvényhatóságai választmányok kapcsolatos javaslatai. 6. Az egyesületi alapszabályok módosítása. 7. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél bejelentettek. 8. Az 1903. évi közgyűlési helyének meghatározása. 9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitlesítőinek megválasztása. A főtűkari hivatal kéri az egyesület összes tagjait, hogy a költségés egyenlőnkénti meghívás helyett ezt a hírlapi közlést meghívással elfogadják s esetleges részvételiüket a F. M. K. E. főtűkari hivatalánál (Nyitra) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, hogy megfelelő ciszállásokukról még idejében gondoskodhassák.

— **Adófizetők figyelmébe.** Azon adófizetésre kötelezett polgártársaink figyelmét, akik állami községi, megyei utódok, egyházi adó, községi közmunkaköltség, kórházi költség, tűzoltó váltásig, százalék, bélyegilleték, bírság, nyugdíjilleték, egyenlőnként, iparkamarai, betegségélpénztári vagy országos cselédségélpénztári illetékek befizetésével hátralekban vannak, felhívjuk a polgármesternek ezen adók és illetékek befizetésére felhívó, lapunk mai számában is közzétett hirdetésére azzal, hogy igyekezzenek a polgármestri felhívásnak eleget tenni.

— **Szineszet.** P e s t i I h á s z Lajos színtársulatának tagjai a hét elején szállingóznak el hozzánk nyári pihenésükükből, hogy szombaton — frissülte erővel — kezdjék meg szini előadásai sorozatát. Az igazgató tegnap szétküldött előleges jelentéséből meggyőződhet községünk, hogy kitűnően összeválogatott, jól szervezett színtársulat állít be hozzánk erre az évadra és a jelentésben közzétett műsor felőleli az ujabkori színműirodalom minden sikert aratott újdonságát, tehát e részben is gazdag és változatos repertoárú évadra van kilátásunk. A társulat titkara talán ma érkezik Szentesre és hétfőn-kedden már megkezdik a bélyeggyűjtést, melynek — nincs kétségünk benne — szép sikere is lesz.

— **Szent István-napi népünneplő.** Az iparosifjak önképzőkörének szent István-napi népünneplője nagyszabású, edekes mulatságnak ígérkezik, mert a rendezőség szinte lázas tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy ne csak sikerét biztosítsa a mulatságnak, hanem a legváltozatosabb szórakoztatást is nyújtsa a közönségnek. A népünneplő már délután 2 órakor kezdődik, amikor is 50 kerékpáros, feldisztelt kerékpáron kíséri végig a város utcáin, ki a ligetbe a kör akkor érkező előkelő vendégét: a Ferencz József-föld helytartóját. Aztán — sétahangverseny mellett — gazdag program mulattatja egész délután a közönséget. Így lesz egy verseny, melyben hárman szálladnak hátlel, lesz kuglivereseny és spanyol-billiárd, síró és nevűtő verseny, pózmaszás, tantáulsi kincsek versenye, csárdaverseny, kerékpárverseny és szépségverseny, mindezek díjazásokkal egybekötve. Lesz ezenkívül értékes nyereményekkel bővelkedő tombolajáték s egy beszélőgép, egy erőmórr, egy gyors-fényképező áll a közönségnek állandóan rendelkezésére, míg a világposta-levelezés szintén kedves szórakoztatásra fog szolgálni. Mutatvány lesz: öt ember felszallása a levegőbe s akinek tetszik, horgászhat halakra vagy ezüst pénzre kénye szerint. Közben az önképzőkör dalos egytelének éneke ad változatoságot a mutatványoknak és versenyeknek s az önképzőkör alkalmi lapját, a »L e g y o t t e t«-ot sejt leányok, mint alkalmi rikkancsok árújak, hogy a legújabb világesemények felől is azonnal tájékozódást szerezheszen magának a hírszomjas közönség.

A »L e g y o t t e t« gazdag és kacsagató tartalommal jelenik meg. Szóval: ifjú vagy öreg s barmi nem levő legyen e mulatság résztvevője, mindenki kedve szerint vigadhat majd ezen a népünneplőn, melyet este néptánccsal és zrtkörű táncvigalmal rekeszt be. Akik a kerékpárversenyben résztvenni akarnak, Ések Imre köri titkárnál jelentkezzenek.

— **Tűzek Sándorfalván.** A múlt hó utolsó napján nagy tüzveszedelmekben forgott Sándorfalva községe. A tűz a mordott napon S c h w a r c z Samuel ottani pékmeister üzletében keletkezett, akinek házat, szikvizgyárat, és székifű-szárító épületét teljesen elhamvasztotta a ronboló elem. A tűz atcsapott a pék-mesterével szomszédos C s a n y i Andrásné házára is, amely szintén porig leégett. A következő napon, augusztus 1-én ismét nagy tűzriadalom volt a községben. Ekkor meg T r a b a l k a Andrásné háza gyulladt ki, amelynek azonban csak a tetőzetét hamvasztotta el a tűz, melyet a gyorsan kéznél volt segítséggel lokálizálni sikerült.

— **Mulatság a szomszédiban.** A csongrádi »L a w n T e n n i s«-társaság f. hó 14-én zrtkörű tárcvigalmat rendez az ottani kaszinó összes helyiségeiben. A mulatság, melyre Szentesről is sokan készülnek átrátnudni a testvér-városba, estét 9 órakor kezdődik és belépődij szeméyenként 2 korona.

* **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van a mi olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbenhagyta s így a 3 éves terhes katonai

szolgálatnak néz elébe. Debreccenben már évek óta sikeresen működik az országzserte kútvíz hírnévként örvendő LICHTBLAU ALBERT-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbizottság eddigi DRAUGENTZ JÁNOS nyug. ezredes, német-újfalui SIMONFFY GYULA nyug. huszáralvezredes és JÁROSSY LAJOS nyug. százados.) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra való tekintet nélkül rövideken megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot. Fölvilágosítást és prospektust kézséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreccen.

* Angolországban a hölgyek nem arckencsőt, hanem ugorokatejt használnak szépitőszertül miért nagyon sok pénz ment ki a külföldre. Ma már ez teljesen fölösleges, mert Balassa K. gyógyszerárban Tmesvár kapható a valódi angol ugorokatej. Újgöze 2 kor. Köztudomású, hogy a Balassa-féle valódi ugorokatej az aicbört bársöny simáva fehérré varazsolja és teljesen eltünt minden ráncot, májfoltot és szépitő a legrövidebb idő alatt. Ajánlatos még a valódi angol ugorokaszappan 1 kor. Puder 1 kor. 20 fill. Kapható minden gyógyszerárban. (1)

Irodalom.

A Vasárnapi Újság július 27-iki száma 32 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A octinjei nász« Levél Montenegroból. (Arcképekkel és képekkel) Ivanovics Józseftől. — Költmények: »Szép idők.« K. Lipich Ekleől. — »Rezsalombok árnyékában.« Albert Józseftől. — Regénytar: Varga Imre. »Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos rajzai-va). — »Piscevicus orosz tabornok vándorlása és kalandjai.« Saját elbeszélése. A szlav eredeti után közli Huszár Imre (képekkel) — »Az utolsó vallomás.« Elbeszélés. Irta Zöldi Marton. — »Költözés a régi orszaghabzól.« (képekkel, a Sándor utcazi orszaghabzól) — »A táplalkozás fejlődése.« — »A Hadik huszarak története.« (képekkel). — »Mauritz Rezső« (arcképekkel). — »Beszélgetés jelekkel.« — »József főhercege a fejérmegyei honvédszáz- rok gyakorlatán.« (képekkel). — »Nap kúra hölgyek számára.« (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkak- ték, Képtalárny. Egyeveg stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Újság előfizetési ára negydekre négy korona, »Politikai Ujdonsá- gok«-hal és »Világkronika«-val együtt hat ko- rona. Megrendelhető a Fraklin-Társulat kiadó- hivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-ut- ca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legelőbb újság a magyar nép szá- mára. félévre 2 korona 40 fillér.

Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállí- tásának eszméjét élénkítette fel a magyar ifju- ság. Azóta a 200 esztendő alatt, a mióta mes- sze van e hazából, emlékének megőrzésére még nem történt semmi. Történetirők sivar feljegyzése, verselgetők tavaszi spánkodása őri csak nevét.

Fiatalon maradt árván, apja alig néhány nappal élte túl születését és a gyermek. kire Magyarország legnagyobb vagyona nézett, anyja oltalmára maradt. Ez az anyja Zrínyi Ilona volt. Fejceelmi módon nevelte fiát. Mos- toha apja, Tököly hordta magával fiatalon haboruiba, legelőször Pozsony ostromához. Mi- dőn anyja Munkács várát védte, ő is ott volt nényével, Juliannával együtt és május 22 én, Szent Iona napján a fiu ily szavakkal köszön- tötte fel varvédő hős anyját:

Inség bilincseit közül magyarság,
Egy Munkács várában szorult a szabadság,
Kit egy Zrínyi szívű tartott meg asszonyság,
Hol van s halát nem adsz az egész magyar-
[ság?]

További élete is olyan, mint egy költe- mény, »egy bús elégia«, míg ezt a szép és nagy életet betetőző az idegen föld kolostorá- ban oltárköve.

Róla szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 166. füzeté.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1902. augusztus 2.

Cseplésre nyomtatásra tartós száraz, meleg idő jár, mely éjjel-nappal sarkalja gaz- dáinkat a szorgalmas munkára. Gabona ter- mésünk a búzából piros, nehéz; az árpa termésünk pedig szép fehér színű mely egy- arant kedves lesz a kereskedésben, csak az a baj, hogy a sürgős kinalat a búza árat nagyon lenyomta.

Buza 81—82 klos mm. 6 f. 20; 79—80 klos mm. 6 f 10 kor.

Új árpa köbke 4 frt. 50.
Kukoricza köbke 5 f 30—40; mm. 5 f.50.
Zab köbke 3 f. 40.

Szalonna mmja 68—70 frt.
Hízott sertés tiszta vágásra számítva klonként 49—50 kor. Előszulyban 40—42 kor.

Nyiltér*)

Figyelmeztetés.

Alulírott figyelmeztetek mindenkit, hogy feleségemnek: V a r g a A g y Zsuzsán- nának, miután tölem különvalva él, az én terhemre senki semmit ne hitelezzen, miután én az ő általa eszközölt bármí bevásárlások- ból származó adósságot ki nem fizetem és így — aki e figyelmeztetés dacára is hite- lezne neki — netalánl kárért csak önmagát okolja.

Szentesen, 1902. augusztus 2-án

Debos Lajos.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társszerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.
Kiadótulajdonos a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

A bőr ápolásához!

A védjegyek gyakran előforduló hami- sítása folytan tanácsos, pontosan figyelni a védjegyre. A Berger-féle gyógy- és higi- énikus szappanok hirdetésében lenyomatottat védjegynek minden csomagoláson, használati utasításon és magukon a szappanokon is tiszt- tan láthatónak kell lenni; ut-nzatok vissza- utasítandók, mert csak a valódi, 30 év óta forgalomban levő G. Hell & Co.-fele Berger szappanoknak van a rég kipro- bált kitűnő hatásuk. Minden valódi Berger-féle szappanon rajta van az itt lenyomatott védjegy. Kap- ható minden gyógyszerárban.

Szülő-eladás.

Dr. Sinóros Szabó Sándor városi ügyésznek a Békényben levő szőlője és hereföldje eladó.

Értekezhetni vele a hivatalában.

3—1

3086/1902. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíroság, mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja mint részvénytársaság végrehajtónak Horváth Mihály (kn. Buzi Farkas Sura) végrehajstasz- vendett elleni 690 kor. tőkekövetelés és j.r. iránti végrehajstasi ügyében a szentesi kir. járásbíroság területén levő Szentes város ha- tárában fekvő, a szentesi 8673 sz. tkvben A. † 12017. hrsz. alatt felvett mucsihati legelő- földre 6160 korona, tovább a szentesi 13218

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

sz. tkvben A † 11970 hrsz. alatt felvett mucsihati legelőföldre 2640 koronaban eszenel megállapított utóajanlati árban az arverést el- rendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlano- k az 1902. évi augusztus hó 27. napjának d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségé- ben megtartandó nyilvános árverésen a meg- állapított utóajanlati áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az in- gatlanok becsárának 10 szazalékát, vagyis 173 kor. 10 fillért és 114 kor. 60 fillért kész- pénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bá- natpénznek a bíróságnál előleges elhelyezé- séről kiállított szabályszerű elismervényt át- szolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíroság mint telekkönyvi hatóságnál 1902 július hó 10-én.

KATKICS,
kir. albiró.

2588/tkv. 1902. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíroság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar takarékpénztár központi jelzálogbankja mint rész- vénytársaság végrehajtónak ZSIGÁRCSIK GÁBOR és neje GRANICZ ANNA végrehaj- stasz vendékek elleni 720 kor. tőke követelés és járuléka, továbbá a csatlakozott Szentesi Takarékpénztár, Engelmann Lajos és Öze Imre 87 kor. 16 fillér, 500 kor. és 400 kor. tőkek és járulékaik iránti végrehajstasi ügyé- ben a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíroság) területén levő Szentes város ha- tárában fekvő s a szentesi 10473, 8577. 986 és 6747 sztkvben felvett természetben egy birtoktettet képező A. † 12444, 12445, 12446, 12447, 12448 és 12449 hrsz. a. felvett ingat- lanokra, tekintettel a végrehajstátó által elő- terjesztett kérelemre s az 1902. évi június hó 5 én felvett tkvnyben foglaltakra, együtte- sen 683 korona kikialtási árban; tovább a szentesi 2120 sztkvben. A. † 12376. hrsz. a. felvett ingatlanra 223 korona; végre a szentesi 2695. sztkvben A. † 3297. hrsz. a. fel- vett szőlőre 242 korona eszenel megállapí- tott kikialtási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében meg- tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az in- gatlanok becsárának 10 szazalékát vagyis 68 kor. 30 fillért, 22 kor. 30 fillért és 24 kor. 20 fillért készpénzben, vagy ovadékképes ér- tékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmé- ben a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerv- nyét szolgáltatni.

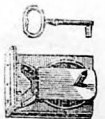
Kelt Szentesen a kir. járásbíroság mint tkv. hatóságnál 1902 évi június hó 7-én.

KATKICS,
kir. albiró.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség szí- ves tudomására hozni, hogy Szénássy Ferenc utóda-féle vas- és fűszerüzlete- met Vásártérre

Fektesas vendéglő mellé helyeztem át

s ez által azon helyzetbe jutot- tam, hogy raktá- romon lévő ösz- szes árúmat igen olcsó ár mellett képes vagyok eladni.

Meidinger kemencéket pedig gyá- ri árlan árusítom ki.

teljes tisztelettel
Szepesi Lajos.

1164/1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alultt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi királyi járásbíróság 1900. V. 939 számú végzése következtében Dr. Pajor Rozsó ügyvéd által képviselt Podvinecz és Heisler cég javára Szentesi gazdasági köz-malom részvénytársaság és társai ellen 8356 kor. 64 fill. s jár. erejéig 1900. évi szeptember hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és a végrehajtási jegyzőkönyv 18, 19, 21 és 23 tétele alatt észsírzt s 820 koronára becsült szalma, tőrek és búzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíróság 1902. évi V. 663 b. sz. végzése folytán 3356 kor. 64 fillér tőkekövetelés, ennek 1900. évi aug. 15. napjátóljáró 5 százalék kamatai és egyharmad százaléka váltódj és eddig összesen 280 k. 4 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Szentesen id. Kanász Nagy Lajos házában 1902. augusztus 6. d. e. 9 óra, ugy annak donáti tanyáján ugyanaz nap d. u. 3 óra, s Pap Lajos szentlászói tanyáján leendő eszközlésére 1902. évi augusztus hó 6-ik napjának d. e. II órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-egyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében. ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1902. évi július hó 21.

Végh Sándor,
kir. bír. végrehajtó

Csemege-szöllő.

A mágocsi uradalom Tiborszöllő telepén az ideai termésű

Csemege-szöllő

csomagolás nélkül, helyt átvéve, egy kilónként 24 fillér árban, kis és nagy mennyiségben áruba bocsáttatik.

Cs. Mágocs 1902.

3-1

Dáni József
jóság-felügyelő.

Vedjegy.

Állattenyésztők figyelmébe!

Á 13652. szám alatt szabadalmazott és a m. kir. földművelésügyi és belügyi minisztérium által 52992.III. I. 901. sz. alatt engedélyezett, kipróbált

Somogyi Géza-féle 3-3

„Állatok egészségét elősegítő táppor“

36 filléres, 90 filléres, 1 kor. 80 filléres csomagokban kapható Szentesen: Eisler Lajos fűszer és csemege üzletében, Kossuth-útca Haris-ház.

Ezen tápszer kiválóan elősegíti a lovak, szarvasmarhák, juhok és sertések emésztését és ez által fentartja egészségüket.

Néh. özv. König Simonné

örököseinek ecseri, tőkei és királysági tanya földje, továbbá özv. Valentin Gábornéknak I. t. 195 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Valentin Gáborné. 1-1

12891. sz. 1902.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai temesvári Jakobi

országos vásár

f évi augusztus hó 14-től bezárólag augusztus hó 18-ig fog megtartani. Augusztus 14. (csütörtök) 5 óra reggel előtt az állatfelhajtása tilos!

Temesvárot, 1902. évi július hó 25-én.

A városi főkapitányságtól.

Bánl Rezső
főkapitány.

Bánati ló, szarvasmarha, juh és sertésvásár. Gyümölcs, mezőgazdasági, kereskedelmi és iparvásár. 2-1

Gyermekeknel és felnőtteknel a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a

Sztraka-féle
tannin-csokoládé.

Egy drb. 40 fill.

Kapható minden gyógyszerárban

10-2

özv. Bóna Sándorné IV. t. 8 b. sz. háza

384 nszögöles szőlőskerttel kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Erte kezni lehet ugyanott.

KOKSZ.

Első rendű légszesz vagy gyári (dió) koksx öszi szállításra jutányos áron beszerezhető.

Csepléshez igen alkalmas jó minőségű kőszén olcsó árért kapható.

1-4

Sarkadi N. Ferenc
kereskedőnél.

Szagtalan és nyomban száradó

Véritable Laque Christoph

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

ehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használhassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja, elkerültek. E mellett a használata igen egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül vagy elveszt hetné fényét.

Christoph Ferenc,
Ávalódi szobapalló fénylak feltalálója és egyedüli gyártója
Szentes: EISLER AJOS. 12-5

Clayton & Shuttleworth
Váci-körút
Budapest 03. sz.

megfelelő gépjárművek által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobill és gőzcseplőgépek-készletek
2hp. egész 12 helyül.
szállítókészlet.
Lomboli járgány-cseplőgépek, loher-cseplők, tisztító-rostok, kombolyok, kaszálók, sz. erdő-épek, szénnyelők, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvágógepek, szekesvágók, rézvágók, kőkortács-mozdók, derűlők, őrs-malmok, egyrészes acél-szék.

2. és 3. sz. van oktatás minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és képek minden részletek közzéadására készen állunk.

Lineolint törzsanyagunk a világ legnagyobb Locomobil- és csapógépgyára.

FUTÓ ZOLTÁN

ev. reform. lelkésznek vekehrhái egy telek papi földje f. évi Szent-Mihály naptól haszonbérbe kiadandó. — Értekezhetni az illető ref. lelkész lakásán.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ljukori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — akikéi — egy csomagot gyógyszerrel magyarázó könyvecsével díjtalanul küldeni. Ez házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ljukori kicsapongások folytán nem bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Orvok és ifjak irhatnak, az alant jelzett címen a "State Medical Institute"-nak, honnan a próbacsomagot címünkre ingyen megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindeki, bárholnan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb dískörök mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki szívesen. A küldemény olyan zártan van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. Es minden levé postamentesen küldendő.

Kiadó föld.

Czukor Emil királysági Hunyady-féle 177 hold tanya-földje haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal III. t. 131 szám alatt.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A szentesi ev. ref. egyház tulajdonához tartozó Lapistó, Királyság, Mucsihát, Eperjes, Szent-László, Nagy-Nyomas, Alsóréti, Berekhát, Kistóke, Tehenes dűlőbeli, továbbá a hékédei, gógányi, közép- és alsótetői földek 1902. évi szeptember 29-től 1908. évi szept. 29-ig terjedő hat egymás után következő esztendőre haszonbérbe adatnak.

A ki haszonbérrelni óhajt, f. évi augusztus hó II-én délelőtt 9 órakor az egyház tanácstermében tartandó szóbeli nyílt árverésre meghívatik.

Az árverési feltételek az egyház pénztári helyiségében megtekinthetők Szentesen, 1902. július 8-án.

4—3 Balogh János főgondnok.

ECSEREN

a Nyiri Gerzson-féle 64¹¹⁴⁰/₁₈₀₀ hold föld tanyaépületekkel együtt eladó vagy haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni a Szentesi központi takarékpénztár r. t. vezetőségével. 3—2

4620/a. ü. 902.

Felhívás.

Felhivatnak mindazon adófizetők, kiknek állami, községi, megyei útdó, egyházi, iparkamara, vidéki adó és illeték, községi közmunka, kórházi költség, túzóltó váltság, százalék, bélyegilleték, bírság, nyugdíj, egyenérték, ipartagság, betegsegély, országos cseledeglyöz-díj, vagy bármiféle néven nevezendő hátralékaik vannak, hogy hátralékaikat legkésőbb 15 nap alatt fizessék le, mert ellenesetben a lefoglalt ingóságok az 1883. évi XLIV. t. cz. 66 § a értelmében most már feltétlenül el fognak árvereztetni.

Szentes 1902. július hó 24.

Schleier István, a. ú. tanácsnok. 5-2

Dr. Máteffy, polgármester.

Néhai Kiss Mihályné

háza szabad kézből eladó. III. t. 18 sz. 3—2

Egy anyakane csikóval együtt eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A Kunszentmártoni Takarékpénztár közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező Csorba Boldizsár-féle föld, mely 85 kat. hold területű, jutányos fizetési feltételek mellett örök áron eladó, esetleg több évre is haszonbérbe kiadó. Ertesítést ad a Kunszentmártoni Takarékpénztár.

JÉGELADÁS.

Kisebb mennyiségben műjég kilonként 5 fillérért naponta kapható Budai István Kossuth-útcai hentesüzletében.

Nagyban pedig Freund Simonné kíséri üzletében. 6—6

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőreleg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztlása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom aiait áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utólérhetlenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kiténő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglepi gyorsan gyógyít gyomororgócsót, kólikát és bélszaggyaszt. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kiténő hatású fogfájásnál, lukas forrásnál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kiténő szer minden sebre, forráság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, rüh, ótvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúggást, szaggatást, csúzt, fülfájást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apacavédjegyre! Hamisítások ellen leg-

jobbán véd a gyárból, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postaállomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Széküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztítóerejű

Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmulthatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekágyasok rossz mellűségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebre sósfolyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszűnál is, ütött szűrt, lött, vágott vagy zúzott sebenél mindnn idegen anyag kihűzésára, amilyen üveg vagy faszálka, homok, sérét, tövis stb. minden daganatnál, kinövésnél, karbunkulusnál képződményeknél, sőt ráknál; ujsziciplynál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebbet labra, minden égési sebre, fagyra, a betegek feltekvésére, nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. stb. Széküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítólevéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. Eredeti bizonyítványok egész tömege. Ovakkodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrad“ van beütve.

E gyógyhatásában fölülmulthatatlan leg szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik. tehát mindenféle idősokban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos is megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyen ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olesó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségben, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók, legegyszerűbb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradban — Rohitsch Sauerbrun mellett

Központi raktár Budapest: Török J. gyógyszerárban, Zagrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 52—31

